

פתרון הבגרות בלשון "עולם חדש" (70%) קיץ 2017 חצב ברק

ילידים דיגיטליים

חלק ראשון: הבנה והבעה

1.

א. הגורם המרכזי הוא מהפכת הטכנולוגיה הדיגיטלית והמחשוב ששינתה את כל תחומי החיים.

ב. גורם נוסף שעיצב את דור ה-Y הוא ההורים. לטענתו של עפרת, ההורים גידלו את ילדיהם בהיתרים בלתי מוגבלים, ובכך הטמיעו בהם אי-אמון בסמכות.

ג. הנימה העולה מטקסט 2 (עפרת) היא נימה שלילית כלפי תופעת דור ה-Y, ואף מעבירה ביקורת כלפיהם. לראיה מהטקסט: "הם יצאו מתוכנו, אך הם חיה אחרת". (חיה = מילה עם מטען שלילי, יצור שקשה לשלוט בו, עם יצרים שהם מחוץ לשליטתו של האדם). ראייה נוספת: "האידיאולוגיה מהם והלאה, אל תחפשו אותם בהפגנות, חלילה וחס". (בני נוער שנמנעים מהפגנות מצטיירים כאזרחים פסיביים, אדישים וחסרי דעת) ראייה נוספת: "נדהמתי מהפסיביות של הדור הזה".

2. הצירוף "ילידים דיגיטליים" ממחיש את העובדה שדור ה-Y נולד לתוך מהפכת הטכנולוגיה, עם המחשב החכם כבר בכף היד מינקות. צעירים אלה מעולם לא הכירו מציאות נטולת מחשב, פרט לזו הדיגיטלית.

3.

א. הטלפון הנייד הוא מכשיר דמוקרטי בכך שהוא מאפשר בחירה בלתי מוגבלת של המשתמש וגישה אינסופית למידע, ידע, ודעות מגוונות. מגוון זה של דעות הוא אחד מעקרונותיה הבסיסיים של דמוקרטיה משגשגת. חופש הביטוי, חופש הגישה למידע וחופש הדעה הם עמודי התווך של כל דמוקרטיה. זאת ועוד, הרשתות החברתיות מעודדות את המשתמשים להביע את דעתם, להגיד וליצור דיון עשיר ומגוון דרך הפלטפורמה הדיגיטלית, פייסבוק למשל.

ב. שאלת עמ"ר - יש להתייחס לכל רכיבי השאלה, ולנמק היטב את תשובתכם.

תשובה לדוגמה: אני הייתי מעדיף לחיות בתקופה הנוכחית, זו שבה כבר יש טלפון חכם. על אף חסרונותיה, לטענתי הנגישות המוחלטת למידע וידע, כמו גם היכולת לשמור על קשר עם המשפחה, כל אלה שיפרו את רמת החיים של האדם בדרכים שמעולם לא יכול היה לדמיין. בתור אזרחים בחברה דמוקרטית, מצופה מאיתנו להיות מעורבים בעיצובה של החברה, הטלפון החכם עוזר לנו להיות כאלה.

4. כתיבה ממצגת - יש להבנות את הסקירה לפי הגישות השונות לשילוב מבוגרים בשוק התעסוקה: גישה חיובית, אשר תומכת במתן ערך רב לוותק ולנסיון (בה תמכו רוטנשטרייך, פילמר ושני), מול

לשונימי - הכנה לבגרות בלשון. נקודה.

פתרון בחינת הבגרות בלשון במועד קיץ 2017 – מאתר לשונימי

גישה ביקורתית, הרואה בוותק כמרכיב שולי בשיקול אם לשלב אדם בתפקיד מסויים (בה תמך בעיקר שורק).

הצעירים שנולדו לתוך עולם הטכנולוגיה הם דור ה-Y, ותפיסותיהם, שאיפותיהם ואורחות חייהם ישפיעו רבות על העולם כיום ויעצבו את הדורות הבאים.

לפי אלמוג (2016) ועפרת (2011) דור ה-Y נופל משמעותית מדור ההורים שלו עקב התלות הגוברת במכשירים דיגיטליים ובטלפונים חכמים. שני הכותבים רואים בתמורות אלה שינויים בעלי השלכות מרחיקות לכת על יכולתם של הצעירים להשתלב כראוי בשוק התעסוקה ולקדם את התרבות האנושית כפי שעשו הדורות שקדמו להם. לטענת אלמוג (2016), הטלפונים החכמים מרוקנים מתוכן את עולמם של אותם צעירים שנולדו לתוך מהפכת הטכנולוגיה, וכתוצאה מכך הם נהפכים ליצורים אטומים, נכים רגשית ואנוכיים שעולמם התרבותי דל ורדוד מחשבה. עפרת (2011) מוסיף וטוען כי דלות השפה, חוסר הסבלנות למחשבה מעמיקה והרגל של שליפת מידע זמין מהאינטרנט – כל אלה בעלי השפעה הרסנית על דפוסי הלמידה וההגות בקרב האקדמאים לעתיד מדור ה-Y. עפרת רואה בהשפעות הטכנולוגיה סכנה לאיכות המחקר העתידי, לטיב הדיון האקדמי ולעושר המחשבה ההגותית.

הן אלמוג (2016) והן עפרת (2011) חוזים עתיד קודר לילדי דור ה-Y, ורואים בהם כבני אדם פגומים, מכורים לריגושים ונטולי שאיפות, אשר יביאו להידרדרות תרבותית ולהסתאבות רוחנית בכל תחומי הידע. לדידם, דור זה לוקה במחשבה קצרת אופק, אמביציה מחקרית רדודה ואדישות לפוליטיקה ואידאולוגיה.

על אף כל אלה, אימרגליק (2016) מציעה גישה שונה הגורסת כי ילדי דור ה-Y אינם נופלים במאום מהוריהם, ואף מתעלים עליהם במובנים רבים. לטענתה, דור ה-Y בעל שאיפות קריירה, יכולת למידה עצמית, מחשבה יצירתית והלך רוח חדשני. אימרגליק (2016) אף מציינת כי דור זה מצויד ביכולת לרכישת ידע חדש בכל רגע נתון, ויכולת זו תהיה חיונית לשוק התעסוקה העתידי. "מדובר בצעירים שיש להם שאיפות, ולכן הם בוחרים במה שמעניין אותם, ולא במה שמקובל", נטען במאמרה. גישתה של אימרגליק (2016) כופרת בחזונם העגום של אלמוג ועפרת, והיא אף מביאה נתונים מחקריים בנוגע לשעות העבודה האינטנסיביות של דור ה-Y, כדי לחזק את טענותיה.

ביבליוגרפיה:

אימרגליק, א'. (2016). "דור ה-Y מפונקים? עצלנים? ממש לא". מתוך: אתר Walla.

אלמוג, ע'. אלמוג, ת'. (2016). "מחברים 24/7 – ילידים דיגיטליים. מתוך: דור ה-Y כאילו אין מחר.

עפרת, ג'. (2011). "זן חדש של צעירים". מתוך: המחסן של גדעון אפרת.

לשונימי – הכנה לבגרות בלשון. נקודה.

חלק שני - לשון

פרק א: שם המספר ומילות היחס

5.

א.

(1) שלושה בנובמבר

(2) תשעה עשר אלף צעירות וצעירים

(3) שני שלישים מן הצעירות

ב.

(1) שמונה מאות שמונים ושמונה שקלים (לנקד בסגול)

(2) בחמישה (עם פתח, אותיות כל"ב)

6.

א.

(1) פְּמוֹכֶם (עם שווא)

(2) אֲלֵיהֶם (האופציה השניה, עם חטף פתח)

ב.

(1) בלעדיהם

(2) אתכם

(3) מכם

פרק ב: תחביר

7. א.

היכן = תיאור מקום

ממה = מושא

איפה = תיאור מקום

איזה = לוואי

ב.

(1) משפט II הוא מורכב.

(2) הפסוקית במשפט = המתנגדים להעסקת צעירי דור ה-Y (ה=ש), פסוקית לוואי.

ג. צעירי דור ה-Y - המעסיקים מתנגדים להעסיק אותם. (חלק ייחוד = צעירי דור ה-Y)

ד.

(1) יש ספק אם דור ה-Y יוכל לשנות ולהוביל מהפכה (משפט חיווי = הפוך ממשפט שאלה)

(2) אם דור ה-Y יוכל לשנות ולהוביל מהפכה = פסוקית לוואי

לשונימי - הכנה לבגרות בלשון. נקודה.

פתרון בחינת הבגרות בלשון במועד קיץ 2017 – מאתר לשונימי

(3) משפט שאלה מעורר תהיה בקרב הקורא, מסקרן אותו ויוצר מעורבות של הקורא כלפי המסר במשפט.

8. א.

(1)

משפט I = מורכב, בעל פסוקית תנאי

משפט II = מחובר (איחוי), מילת הקישור היא "ואילו"

משפט III = פשוט (יש חלק כולל, לא פסוקית)

(2)

חלק כולל במשפט II = הוריהם והורי הוריהם, נושא כולל

חלק כולל במשפט III = של מפונקים, כי אם של חרוצים, לוואי כולל

(3) עובדים צעירים יוכלו לדרוש תנאים טובים יותר אם יתמחו בתחום מסוים.

(שימוש במילת התנאי "אם" מחייב את המשפט להיות בזמן עתיד!)

(4) דור ה-Y הוא דור של חרוצים, ולא של של מפונקים.

ב. על אף ש... (קשר לוגי של ניגוד וויתור)

9. א.

(1) במשפט I יש פסוקית מצומצמת - לספק לעצמם מידע כל הזמן = פסוקית לוואי מצומצמת

(2) משפט II יש פסוקית מצומצמת - לשוחח עם קבוצה גדולה של שותפי רשת = פסוקית נושא

מצומצמת

ב.

אוגד במשפט II = נעשית

תמורה כוללת במשפט III = כמו מצלמה, רשתות חברתיות ויישומונים בטלפון

הסגר - אין הסגר במשפטים

מושא במשפט III = את העולם (יש עוד אפשרויות)

ג.

(1) במשפט I - מצאו = נושא פועלי

(2) במשפט II - מצאו חן = נושא מורחב (כי זה ביטוי)

10. א.

(1) רק במשפט II יש פסוקית נושא

(2) פסוקית נושא

(3) פסוקית מושא

לשונימי - הכנה לבגרות בלשון. נקודה.

ב.

- (1) במשפט 1 = הסגר, במשפט 2 = דיבור עקיף, במשפט 3 = ציטוט, דיבור ישיר, במשפט 4 = דיבור עקיף
 (2) + (3) משפט 3, כי ציטוט הוא מסירת הדברים מילה במילה, הבאת הדברים בדיוק כמו שנאמרו.
 (4) ניקח את משפט 3 ונהפוך אותו משימוש בציטוט לשימוש בהסגר: לטענת העיתונאי הצעיר ממלדיה, כשבני דור המילניום ישלטו בעולם החברה תתנהל טוב יותר.
 (יש עוד אפשרויות)

11. א.

	השיבוש	הסבר לשיבוש	הנוסח התקין
1	השתתפותם... הן... (משפט II)	חוסר התאמה בין נושא לאוגד	השתתפותם... היא...
2	חברויות שמקורם.. (משפט III)	חוסר התאמה בין נושא למשלים שם	חברויות שמקורן..
3	במידה... (משפט IV)	שימוש שגוי במילת תנאי	רק אם....

ב.

- (1) במשפט הראשון יש דו-משמעות. (המינוי שהמנהל עשה, או המנהל שהתמנה בעצמו)
 (2) התעוררה מחאה לאחר שהמנהל מונה לתפקידו - משפט חדש משמעי
 האיש שהמנהל מינה עורר מחאה - משפט חד משמעי

פרק ג: מערכת הצורות

12. א.

הפועל	השורש	הבניין
כמה	כמ"י/ה	קל
חס	ח'ו"ס	קל
מיטיבים	יט"ב	הפעיל

לשונימי - הכנה לבגרות בלשון. נקודה.

פתרון בחינת הבגרות בלשון במועד קיץ 2017 – מאתר לשונימי

האבס	אב"ס	הופעל (קמץ כפול)
הותירו	י/ות"ר	הפעיל
גרשו	גר"ש	פועל (תשלום דגש)
חוו	חוי"ה	קל

ב. (1)

שלמים - מתאים (תא"מ), מפנים (פני"מ)
נלי"ה - ממרים (מרי"ה), מרשים (רשי"ה)

(2) את הפועל מפנים אפשר לנתח גם לפי ההקשר הבא:

השוטרים מפנים את התנועה לדרכים חלופיות. (הוא בעבר = הפנה)
במקרה זה, הניתוח השני לפועל "מפנים" יהיה שורש פני"ה, הפעיל, זמן הווה, גוף נסתרים.

13. א.

- (1) גדלים, מְפַרְקֵת, מְבִין, לכלכל (בלי דגש), לבטא
- (2) גדלים, לפי בניין קל.
- (3) מְבִין - בניין הפעיל מנוקד בצירה בגזרת נעו"י.

ב.

- (1) מיפוי = יוצא דופן, שורש גזור שם
- (2) מן השם "מפה" נוצר השורש מפ"י/ה
- (3) להתמקם = שורש מק"מ, שורש תנייני: קו"מ - מקום - מ"מ

ג.

- (1) נכ"י/ה
- (2) נכים
- (3) הכה (מגזרת חפ"נ)

14. א.

- (1) הדק = פיעל, יוצא דופן
- (2) פיעל
- (3) הפעיל

ב.

שוחח - המר, גזרת נעו"י
השיגה - הקף, גזרת חפ"נ

לשונימי - הכנה לבגרות בלשון. נקודה.

פתרון בחינת הבגרות בלשון במועד קיץ 2017 – מאתר לשונימי

מתמודד - האט, גזרת ע"ע
השתבשה - הדק, גזרת השלמים

ג. (1)

תי"ו מוספית בלבד	תי"ו מוספית בלבד	תי"ו שורשית בלבד
התר איות תנאי	תופעה השתנות הימנעות תסמינים	תלות תכנות

(2) התר = הפעיל, השתנות = התפעל, הימנעות = נפעל, איות = פיעל

15. א.

(1) השם תואר

(2)

שורש ומשקל	בסיס וצורן סופי
ממוחשב, מהיר, נרחב, משותף	אישי, סלולרי, טכנולוגי, תרבותי

(3)

בסיס עברי	בסיס לועזי
סלולרי, טכנולוגי	תרבותי, אישי

ב.

(1) צורן נטייה

(2) יכולתם = גוף רבים, מקצועית = גוף נקבה

לשונימי - הכנה לבגרות בלשון. נקודה.

(3) במשפט א יש צורן נטייה.

קריאה (1) = קטילה

קריאה (2) = קטיל

16. א.

שורש ומשקל	בסיס וצורן סופי	הלחם בסיסים
סבסבת מסבב	סחרירון חוגית	חגודל (חג + אגודל) משחג (משחק + חג)

ב.

(1) מסבב = שורש סב"ב במשקל מקטל של מכשירים (הספינר הוא סוג של מכשיר)
סבסבת = שורש סבס"ב במשקל קטלת של מכשירים
סחרירון = סחריר + און שהוא צורן סופי של מכשירים
חוגית = חוג (מלשון לחוג) + אית שהוא צורן סופי של מכשירים

(2) בין מרגיעון וסחרירון משמעות מנוגדת: הרגעה מול סחרור ושלחוב.

ג.

(1) משקל מקטלת = מגבת, מחצלת, מצקת

(2) מקטלת

(3) כלים ומכשירים

(4) מגבת = חפ"נ (נג"ב), מחצלת = שלמים (חצ"ל), מצקת = חפיצ (יצ"ק)

(5) קטלת

(6) כספת = מכשירים, מתנת = מחלות

בהצלחה!!!

בואו לתרגל את החומר אצלנו באתר: <https://www.lashonimi.co.il/all-quizes>

לשאלות ויצירת קשר בנושא לחצו כאן: <https://www.lashonimi.co.il/contactus>

לקביעת שיעור פרטי עם נמרוד לחצו כאן: <https://www.lashonimi.co.il/private-lessons>